

KURYER LITEWSKI

Za pozwoleniem Najwyższego Rządu Najjaśniejszego
CESARZA Imperatora Caley Rossyi.

z Wilna 29. Stycznia 9. Lutego Roku 1799. w Sobotę.

Za pozwoleniem Zwierzchności, oznajmuie się, iż granica do Pruss, która z Najwyższego Rozkazu zamkniętą była, na mocy takowegoż, dla komunikacyi i przejazdu otwartą została w siedmiu miejscach, to jest: w kuraszewie, Krynkach, G odnie, Puniach, Kownie, Gurborku i Polondze, któredy każdemu, mającemu od Rządu passport, wolno przejeżdzać będzie.

z Petersburga 29. Stycznia.
 9. Lutego.

Znawdujący się w Collegium wojennym Generał Major Chomutów otrzymał rangę Generała Lientenanta. Półkownicy zostali Generał Maiorami: Kommandor Strzeleckiego Półku Baron Gildenszold; Leibgardyi Preobrażeńskiej Baranowski, naznaczony Szefem regimentu muszkietyerów Lwowa i. Półkownicy Półkownikami: Swity JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Muchin; woyska Dońskiego Gordiejew; Leibgardyi Preobrażeńskiej Kapitan: Popow, i Laweyka.

Do kommanderowania w terazniejszej kampanii Baltycką flotta naznaczeni: Admirał von Kruze, Wice-Admirał Chankow, Kontr Admirał Valiant. Archangelską zaś eskadrą Kontr Admirał Boratiński. Order S. Adny 2 Klasy otrzymali: Stanu Konsiliarz Hawriłow, Aktualny Stanu Konsiliarz Weidemeyer; rzadcy Monasterów: Bwłampi, Antoni, Teofilakt, i Silwestef.

Swity JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Podpółkownik Riabinin otrzymał rangę Półkownika. Zostali kommandorami regimentów muszkietyerskich: Leitnera Półkownik Kohnowicz; Rozena Półkownik von Hartung; Kirassyerów Czewkina Półkownik Glassenap; muszkietyerów Nefiedewa Major Graf Jwelicz; złączonego batalionu grenadyerów Podpółkownik Jakimow.

Odtąd Kommandorowie półków strzeleckich Szefami nazywać się będą. Półkownik Markow naznaczony Szefem strzeleckiego Półku Jwanowa. Znawdujący się przy Jzorskich zawodach Półkownik Zalcman na własną prozbę uwolniony od służby z pensją i mundarem. Leibgardyi skiego batalionu artylleryi Kapitan: S. Ge-

orges, Kasperskoy, Łopuchin; Major Timler; i Preobrażeńskiej Leibgardyi Xiążę Mecklentourg Schwerin, zostali Półkownikami.

Regimentu grenadyerów Rozenberga Podpółkownik Elmowicz, i woyska Dońskiego Kołpaków, otrzymali rangę Półkowników. Półkownicy: Repin, i Stoianow, przyjęci w służbę z rangą Generał Maiorów. Dyrektor Opiekuńskiej rady Puszczin uwolniony od obowiązkow z pensją 1,500 rublow. Podobnym sposobem uwolniony Stanu Konsiliarz Łopuchin z rangą Aktualnego Stanu Konsiliarza.

Uformowane będą 4 armie. Pierwsza pod kommandą Generała Infanteryi De Lascy; w niej służyć mają. Generałowie Lieutenanci Kawaleryi: Goricz, Tormasow, Graf Szuwałow, Lindener, Generał Maiorowie: Dombrowski, Kostilew, Xiążę de Richelieu, Essen 2, Obreskow 2, Nikoricz, Graf Kinson, Bekariukow, von Derwiz, Obreskow 3, Miller 2, Niekludow, Korobin. Generał Infanteryi Benkendorff, Generałowie Lieutenanci: Rimskoy Korsakow, Knoring 2. von Ekelin, Budkiewicz, Zerebcow. Generał Maiorowie: Essen 1. Tutzkow 1, Doktorow, Arbenew, Xiążę Galliczin 2. Kuprianow 1, Snazin, Sudhof. Artylleryi Generałowie Lieutenanci: Herbel, Lamsdorf; Generał Maior Kapcewicz.

W drugiey armii pod kommandą Generała Infanteryi Graffa Gudowicza 2. Generał Kawaleryi Michelson, Generałowie Lieutenanci: Szic i Bour; Generał Maiorowie: Czewkin, Gudowicz 4, Woropański, Xiążę Ramodanowski Ładizeński, Giżycki, von Ridel, Xiążę Kekuatow, Lwow i von Disterlo. W Infanteryi Generałowie Lieutenanci: Fensz, Hagemeyer, Samarin 1, Generał Maiorowie: Baron Rozen, Ka-

tenin, Liapunow, Rothof, Radt, Alsuflaw, Gramsdorf, Samarin 2. Korf, Titow. Artilleryi General Maiorowie: Nielubow, Kuzmin, i Merkel.

W trzeciej armii pod Kommandą Wielkiego Xiążęcia Alexandra: General Kawaleryi Denisow, Generalowie Lieutenanci: Xże Galiczin 1, Kotohriwow. General Maiorowie: Xże Sałagow, Karakulin, Xże Galiczin 4, Galiczin 5, Frołowski, Tomicz, Bohdanow, Saken 3. Generalowie Infanteryi: Xiąże Dolhoruki, Lewaszow, Generalowie Lieutenanci: Czertkow, Kozlatiew, Xże Wołkoński 2. General Maiorowie: Liwin 1, Barszczow, Talizin, Graf Elmpt, Xiąże Gika, Wadkowski, Malutin, Nedobrow, Racziński, Siedmioracki, Emme, Kol, Cizirew. Artilleryi Generalowie Lieutenanci: Arakczejew, Czeliśczew, Kotłubickoy. General Maiorowie: Wilde, Bohdanow, Hermers.

W czwartej armii pod kommandą Generala Feldmarszałka Graffa Sołtikowa 2. General Kawaleryi Szewicz. General Lieutenant Nepluw 1, General Maiorowie: Czorba, Friderici, Corn, Szreiders, Chastatow. Infanteryi General Maiorowie: Graf Jwelicz 1, Borozdin 1, Kropotow, Leitner, Brant, Miller, Markłowski 1, Berg. Artilleryi Generalowie Lieutenanci: Baturin, Ambraźanow. Odtąd aż do d. 1 Września z regimentow które składać mają armie, urloaby i abszeyty dawane nie będą.

z Wiednia 20 Stycznia z Gazety Hamburgskiej.

Arcy-Xiąże Józef Królestwa Węgierskiego Palatinus przedsięwziął podróż do Petersburga. Powiadają że General Hrabia de Bellegarde obeymuie najwyższą kommandę we Włoszech po śmierci Xcia Frideryka d' Orange, według drugich rozumienia, sam Arcy-Xiąże Karol staje na czele armii Austriackiej w Prowincyach niegdy Weneckich zgromadzoney. Czas w krótkce rzecz objaśni.

Wybieranie rekrutow idzie z wielkim pośpiechem w całej Monarchii Austriackiej; w arsenalach i zbrojowniach liczbę robotników pomnożono; codziennie w rozmaite strony wychodzą transporta broni, artilleryi, i amunicyi. Tak ogromne przygotowania są znakiem nieuchronney wojny, zwłaszcza jeżeli Direktoryat wojskom swoim rozkaże naiechać Neapol, i rewolucyą utrzymywać w Pjemontcie.

General Francuzki Serrurier nie wprzód ustąpił z kraju Toskańskiego, aż przez nie dawno w Padwie zmarłego Xcia d'Orange został upewnionym, że Austriackie woyska wtargną do Mediolanu. Wszystkie regimenta garnizonem stojące w naszey stolicy, rozkaz odebrały bydź w zupełney gotowosci do ruszenia. Od Rzymskich i

Neapolitańskich granic nie odbieramy już dawno raportow urzędowych.

Wiadomość o zwycięztwach, które odniosły woyska Króla Jmci Dwóch Sycylii, do Padwy przywiozł d. 6. Austriacki Officyer przez Xcia d' Orange wysłany tajemnie do Rzymu dla dóyscia prawdy. Był świadkiem bitew stoczonych pod pomienioną stolicą i Viterbo; opisał klęskę Francuzow Generalowi Kray tymczasowie kommanderującemu, który też onego przysłał do Dworu.

Z Constantinopola donoszą, iż Porta Ottomańska rozkazała baszy w Dardanelach kommanderującemu, z największymi honorami przyjmować Angielskiego kapitana Sidneia Smith, iak tylko z okrętem przybędzie do ciasniny. Codziennie czekają go w pomienionej stolicy. Brat, Minister W. Britanii, Spencer Smith, wysłał już pierwszego tłumacza Pisari do Dardanelow na spotkanie.

z Londynu 22. Stycznia z Gazety Hamburgskiej.

D. 7. Parlament W. Britanii zalimitował obrady swoje na dni kilkanaście, po upłynieniu których naprzód zastanawiać się będzie nad projektem przyszłego z Irlandyą zjednoczenia. Sztafeta z Dublinu przysłana do Xcia de Portland, przywiozła wiadomość o powstających rozruchach w kraju. Mianowicie zaś pomieniona stolica spodziewaney Unii przeciwną jest, ponieważ straciłaby najwięcej przez zgaszenie Irlandzkiego Parlamentu.

Grattan którego Foxem Irlandzkim nazywają, niedawno powszechnie od wszystkich wysławiany, iak tylko z Londynu powrócił do Ojczyzny, wnet odzyskał przeszłą wziętosć i powagę. We wszystkich posiedzeniach imie jego z uczciwosćią jest wspominane; ponieważ mają współzomkowie nadzieję, że całym siłami w Parlamencie sprzeciwić się będzie projektowi zjednoczenia z Anglią Irlandyi.

Nie można jednak mówić, ażeby na odrzucenie onego powszechna u mieszkańców była jednomyslnosć. Żadają unii ludzie pilnujący rękodziel. żądają mianowicie miasta Cork, Waterford, i kilka innych, mając nadzieję, że z czasem na wzór Angielskich zakwitną, za otwarciem wolnego handlu, rozkrzewieniem fabryk i manufaktur krajowych, i tysiącznych źródeł pomysłności i bogactw udziałem, które dziś rodowitym Anglikom są własne.

Upadłaby w prawdzie cena domow Dublińskich; ale czyliby się to z innych miar nadgródzić nie mogło. Tym czasem obywatele miasta stołecznego jednomyslnie przeciw unii trzymają wszyscy: Akademia, Kupcy, Bankierowie, prawni ludzie, &c.

W dniu owym, kiedy Wice-Król przeloży Parlamentowi potrzebę zjednoczenia, na wszystkich domach napisano będzie: nie ma unii.

Donoszono z Plymouth że flotta Francuzka z Brest wyszła pod żagle, że wyspę S. Marcou zajęła, &c. wszystko to z prawdą się nie zgadza. Niedawno Admiralicja nową fregatę diwizyą wysłała ku brzegom nieprzyjacielskim na krążenie. Wczoraj zaś Admirał Thompson z 8. okrętami wypłynął z Portsmouth do Brestu, mając zastąpić Admirała Gardner, który ztamtąd powróci do portu.

Biega pogłoska, iż wyspa Malta nam się poddała, gdzie też znaleziono okręt Wilhelm Tell i 2. fregaty po zniesieniu floty w Abukir ocalone. To pewna iż na statki do Przygórka dobrej nadziei przeznaczono, włożono embargo, żądają wnosimy, że do morza czerwonego, albo też przez osady Francuzkim na morzu Indyjskim, rząd ważną wyprawę przedsięwzięć umysł.

Kompania Wschodnio-Indyjska na okrętach tego roku z Chińskiego Państwa spodziewanych, odbierze nerbaty 24. miliony funtów. Z Lizbony dwa regimenty nasze już płynąć mające do morza szroziennego, nagie zostały wstrzymane, ponieważ Dwór Portugalski żąda mieć u siebie wojska angielskie, domagając się jeszcze, abysmy na miejsce 51. regimentu, który poszedł do Gibraltaru, inny przystali.

Direktor Francuzki Barthelemy, i General Willot, uszedłszy szczęśliwie z Cayenne do Martiniki, ztamtąd w krótko do Anglii przybyć mają. W Port Royal stołecznym mieście pomienionej wyspy wodzowie nasi czynią przygotowania na podbicie Surinam, bogatej osady Antawow. Powiadają że w Ministerium nastąpi odmiana. Urząd Sekretarza Stanu, który dotąd piastował Xiążę Portland, ma się dostać Lordowi Cambden, przed tym Wice-Królowi Irlandyi.

Lord Camelford krewny Lorda Grenville w Douvres przytrzymany został, gdy już miał siadać w okręt i płynąć do Calais. Zaprowadzono go do Kancellaryi Xięcia Portland, gdzie natychmiast PP. Pitt, Cambden, i Dundas przybyli na radę; więzień pod arsztem został; w krótko potem nadbiegł Lord Grenville, odprawił długą konferencją z pierwszym Ministrem, krewnego jednak nie widział, o którym rozumieją, że ma zmysły pomieszane.

Zdobycz znaleziona na Francuzkich okrętach, które nie daleko brzegów Irlandzkich zabrano, stała się przyczyną proceduru między Admiralami naszymi. Warren Królestwo zasłonił od nieprzyjacielskiego napażdu. Lord Bridport, jako najwyższy komendant floty w kanale, domaga się

części jedenastej; lecz Kingsmill, który oddzielną na zachodzie miał eskadrę, dowodzi że pretensya Lorda nie jest sprawiedliwą.

Na górze Portsdown bliskiej miasta Portsmouth, ma być postawiony obelisk, 135. stop wysoki, na pamiątkę zawołanych zwycięstw, które pod czas teraźniejszej wojny nad tyło nieprzyjaciółami odniosły Angielskie floty. Między trofeami wojskowemi, wyobrażone będą busta Lordów: Howe, S. Vincent, Duncan, i Nelson, uwieńczone laurem. Imiona Kapitanów będą wyrze na marmurze.

Podział półrocznego zysku dla obywatelów do kompanii Wschodnio-Indyjskiej wchodzących, Direktorowie po 5. od sta naznaczyli. Z tych jeden oświadczył w krótko podać propozycją, ażeby Kompania Lordowi Nelson dała dowód wdzięczności i szacunku, przez wzgląd na zwycięstwo w Abukir, które niszcząc potęgę nieprzyjacielską, armii Egipskiej do Indyi pospieszać nie dozwoliło.

W jakim stanie dziś jest Królestwo Irlandzkie pokaznie następujący list z Dublinu 17. Stycznia. Smutne, powiada, wiadomości nas dochodzą z Hrabstwa Clare. Przed kilku dniami obywatele zachodnich powiatów powstałi razem wszyscy, i poszli do Ennis miasta, w którym słaby jest garnizon. 5. Tysięcy jest rokoszanów, wszyscy Katolickiego Wyznania, żaden prawie z nich po Angielsku nie umie.

Z drugiej strony mieszkańcy Hrabstwa Galloway są niespokojni. Broń wsząd zbierają od dwóch miesięcy. Wojska Królewskie ruszają w pole; garnizon z Limerich wystąpił. W samym Dublinie lękamy się zamieszania. Wszyscy są przeciwni zjednoczeniu; nie ma teraz różnicy między Royalistami i Defenders. Katolicy odprawili już cztery posiedzenia tajemne, co uradzili niewiadomo.

Obywatele z przywiązania do rządu najlepiej znajomi, dziś Unii są przeciwni; miasto zaś Cork adres podało Królowi Jmci, prosząc aby dzieło krajowi pożyteczne przyspieszyć raczył. Nowy spiszek odkryto między więźniami. Tam gdzie pod arsztem siedzieli, O Connor, Cummins, i tym podobni buntliwego dowodzcy, znaleziono broń, i pisma zawierające nową instrukcją dla wiadomych Defenders.

Co większa, Ministrowie i pierwsi Urzędnicy, urzędy składają nie chcąc do Unii należeć. Tak uczynili: Parnel Podskarbi, Forster Orator Izby Niższej, wszyscy Lordowie Skarbowi, Annesly, Coote, Wolfe, Mason, Langshire, i wielu innych. Many dziś wiadomość, że wojska do Hrabstwa Clare posłane, rokoszanów poraziły; wielu dowodzców zchwymano, między innymi pierwszych Burke i Ogarmon.

Jeden z nich w Ennis na szubienicy zawisł; drugi w Limerich siedzi w więzieniu. W stolicy zaś Irlandzkiej klub uformowano przyjaciel niepodległości. Milicya Yeman zwana we wszystkich regimentach, zamiast dawnych chorągwi nowe wzięła z napisem: za Króla naszego i Konstytucyę Irlandzką, zapraszając inne wojsk krajowych diwizye do naśladowania przykładu swojego. &c. &c.

Dnia wczorayszego Król Jmć wyjeżdżając konno z pałacu Królowey, był bliskim smutnego przypadku. Straż według zwyczaju, broń prezentowała. Koń przestraszony w tył się cofnął i upadł; toż się stało z końmi przytomnych Królewicow: Edwarda i Ernesta. Nikt przecie szwanku nie odniósł. Roskazano żołnierzom, ażeby odtąd broń prezentowali pierwey niżeli się do nich Monarcha przyolizy.

Dzisy gazeta Dworska obszerny rapport zawiera Podpółkownika Barrow z odnogi Honduras. Generał O Neil Wielkorządca Prowincyi Yucatan atakować przedsięwziął osady nasze; na ten koniec zebrawszy 32 statki, wsadził 2. tysiące żołnierza regularnego, i rozpoczął dzieło na d. 2, 5, i 10. Września. Anglikow 1200. liczono. Po kilku nieszczęśliwych atakach, wódz Hiszpański odszedł bez skutku; z naszey strony żaden człowiek nie zginął.

Generał Cuyler mianowany jest najwyższym Kommandantem wojsk Angielskich w Królestwie Portugalskim. Królewic Ernest naznaczony Kommandantem w Portsmouth. Lord Generał Hrabia Moira odprawił kilka konferencyi z Królem Jmć; powiadaia że na czele 30. tysięcy regularnego żołnierza starać się będzie uwolnić Batawów i Belgow od nieprzyjacielskiego jarzma.

Mamy pewną wiadomość, że Dyrektoryat prosił Dworu Madrickiego, ażeby mu wolno było przez Hiszpanią prowadzić 80 tysięcy piechoty i 6 tysięcy jazdy przeciwko Portugallii. Y to nie wątpliwa, że Król Jmć Katolicki nie dał żadanego pozwolenia. Z kąd wnosić można, iż wkrótce nastąpi wielka odmiana w związkach politycznych, które do dzisy utrzymywał Dwór Hiszpański.

Naostatek po długim oczekiwaniu, gdy się zgromadził dnia dzisieyszego Parlament na zwykłe obrady, czytano w obu Izbach pismo Króla Jmć zciągające się do przyszłego ziednoczenia Irlandyi z W. Britanią. Wyrazy onego następuia.

Przekonany jest Król Jmć, że nieustające zabiegi nieprzyjaciela usiłującego Irlandyę oderwać od W. Britanii, sprawiedliwą uwagę Parlamentu i troskliwość wzbudzić powinny. Zaleca przeto Król Jmć obu Izbom, ażeby naydzielniejszych środków szukały na zniszczenie szkodliwych krajowey spokojności zamiarow.

Przekonany jest Król Jmć, że pamięć zdarzeń przeszłych, i miłość powszechnego dobra, nakłonia Parlamentu obu narodow do przyspieszenia Unii, która ugruntować może bezpieczeństwo, niepodległość, i potęgę W. Britanii.

Po przeczytaniu pisma Królewskiego Sheridan powstał, i w mowie dowodził, że proponowane Irlandyi z W. Britanią ziednoczenie szkodliwe jest mianowicie zaś w teraznieyszych okolicznościach. Naganił więc podany adres do Króla, i żądał w nim odmiany niektórych wyrazow. Zbił zarzuty Pierwszy Minister, pokazując, że unia nigdy iak dnia dzisieyszego potrzebną nie była. Jutro adres obu Izb Parlamentowych Monarsze podany będzie.

Według wiadomości odebranych z Ameryki północney, Kongres ziednoczonych Stanow na d. Grudnia 12 rozpoczął swoje posiedzenia w Philadelfii. Prezydent Adams w obszerney przemowie obu Izbom pokazywał potrzebę nie ustawiania w rozpoczętych przygotowaniach do wojny z Francją spodziewaney, chociaż z Amerykańskiej strony jest wszelka powołność do ugody, iak tylko Paryski Dyrektoryat słusze do niey warunki podać zechce.

Warunki przyszłego z Irlandyą ziednoczenia bydź mają następujące: 28 świeckich, 4 Duchownych Parow zasiadać ma w Parlamencie Londińskim. Dublin i Cork po 2 Reprezentantow, 40 miast większych po jednem, 108 mniejszych także po jednem lecz na przemian z kolei wybiorą, ażeby wszystkich nad 98 nie było. Przywileje Angielskie odtąd dla Irlandczykow dozwolone, handel wolny, cła między dwoma narodami zniesione, długi wszystkie wspólne.

Sąd wojskowy dał wyrok w sprawie Kapitana Thompson obwinionego o poddanie okręku Leander nieprzyjacielowi. Po wystuchaniu świadkow i przeczytaniu dekretu, Admirał Prezydujący, obróciwszy się do pomienionego Kapitana: z największym, rzekł, ukontentowaniem oddaie WP. szpadę, której używaes walecznie na obronę Króla i Oyczyzny; mam pewną nadzieię iż ieszcze posłuży do bierania nowych laurów. Kapitanowi Berry który się znajdował na tymże okręcie, sąd oświadczył wdzięczność i szacunek.

Powiadaia że osady Hollenderskie w Surinam dobrowolnie poddać się umyśliły pod protekcyę W. Britanii. Według listow odebranych z Lisbony, w kraju Breziliyskim, mianowicie zaś w odnodze wszystkich Świętych rozruch powstał i rokosz między obywatelami; domagali się zwołania narodowego zgromadzenia. 50 dowózców zchwytyanych ukarano przykładnie. Wojsko potom bez trudności przywróciło spokojność całemu krajowi.

Reszta w Dodatku.

D O D A T E K

D O

KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna 29. Stycznia 9. Lutego Roku 1799. w Sobotę.

Dokończenie z Londynu.

Według dokładnego rachunku, cały handel W. Brytanii teraz wynosi 16 milionów morskich beczek; podczas Amerykańskiej wojny 11 licząco. Prywatnie z Bayonne listy donoszą, że w Bearn, Bigorre, i Foix wojskowa rekwizycja bunt sprawiła. General Augereau nad granicą Hiszpańską kommandujący, który miał wojsko do Portugallii prowadzić zgromadził 18 tysięcy żołnierza, i cały kraj obłożonym ogłosił. Potęga rokoszów jest wielka.

General Stuart w nagrodę zdobytej Minorki order otrzymał. Znalazł na pomienionej wyspie: 4 moździerze, 11 haubic, 125 armat, 13 tysięcy kul, 800 beczek prochu, i wiele innej amunicji. W Amerykańskich Prowincjach powiększają się domowe niezgody. Te były przyczyną, że z New Hampshire Gubernator Wentworth i 200 familli przenieśli się na mieszkanie do Nowej Szkocji. Na wyspie Jamaica gorączka żółta zwana panować zaczęła.

Królewic Xiążę Edward ma wkrótce prowadzić na tajemną wyprawę 10 tysięcy żołnierza. Niedawno Lord Grenville oświadczył w Parlamencie, że teraźniejszego roku rząd użyć zamysła 20 tysięcy ludzi do napadania brzegów nieprzyjacielskich, które że są obszerne, Dyrektoryat przymuszony będzie 100. przynajmniej tysięcy utrzymywać żołnierza w nadmorskich Departamentach w zupełnej nieczynności.

Jeżeli uprojektowany podatek 10 grosza Parlament pochwali, iak trzeba się spodziewać, zapłacą bogatsi W. Brytanii obywatele: P. Beckford 11 tysięcy FS. Northumberland 8; Londale 7; Donegal 6. Bedford 5. Marlborough 5. Buccleugh 5. Devonshire 5. Norfolk 4. Buckingham 4. Fitzwilliam 4. Portland 3. Abercorn 3. Bath, Derby, Pulteney, Lansdown, Egremont, Petre, Richmond, Long, po dwa tysiące i więcej.

z Paryża 20. Grudnia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Dyrektoryat po długim milczeniu kazał ogłosić rapporta ze Włoch odebrane. Na samym wstępie General Championnet wyznaje, że bardzo się lękał o niektóre kolumny wojska swóiego od głównego obozu oddalone, od których przez czas nieśmiały wiadomości nie odbierał. Deszcze i śniegi, drogi nieprzebyte, wylanie rzek i potoków, powstanie wieśniaków, mosty przez nich poznoszone, komunikacją trudniły.

Wszystko nakoniec żołnierz przełamał. Zajął twierdzę Pescara, przez co Prowincję Abruzzo naszym się dostały. Na prawym skrzydle Macdonald przeszedł rzekę Garigliano, opanował opuszczone szanse, i 80. w nich armat. Rey na czele swojej diwizji opasał Gaetę. Po krótkim z haubic strzelaniu, wezwany do poddania się nieprzyjaciel, bramy otworzył. Poszedł w niewolę garnizon z 4. tysięcy złożony; dział 70. i 22. moździerze stały na wałach; w porcie kilkadziesiąt statków ładownych żywnością.

Tymczasem General Mack wojska pod Capua zgromadzał; szanował oboz; twierdzę opatrywał; część armii Neapolitańskiej stoi pod Caserta; tam więc podobno, mówi Championnet bitwę stoczyć potrzeba; co w krótko nastąpić musi, iak tylko zaciągną wszystkie kolumny. Xiążę Pignatelli jest Wice-Królem. D. 2. Stycznia pisał do mnie General Mack w następujących wyrazach.

Odebrałem rozkaz od rządu moiego proponować zawieszenie broni, dla tego ledynie ażehy wojska utrudzoną marszem długim i przykrym spoczęły. Jeśli propozycja będzie przyjęta, oddawca pisma moiego Adiutant Pignatelli ma rozkaz i władzę traktować z wyznaczonym do tego Oficyerem Francuzkim.

Ódpowiedział Championnet, że instrukcyje nie pozwalają mu przyjąć żadanego armistycium. Co się później stało nie

wiemy; ostatni rapport pisany w Calvi 4. Stycznia. To pewna że miasto Civitavecchia zbuntowane, trwa wrokoszu nieustraszone przykładem Viterbo, i wszelkie do ugody propozycje odrzuciło. Nieprzyjacielskie statki przed portem Ankońskim widzieć się dały.

Minister wojenny doniósł kommandującemu Generałom, że młodź rekwizycją zajęta na wielu miejscach, albo do wojska iść nie chce, albo też z drogi do domów ucieka gromadnie. Dane są więc rozkazy sądom wojskowym, ażeby takowych, gdy przystawieni będą, według praw surowie karały. Powiadają że Generał Joubert prosi o dimissyą, znieść nie mogąc łupiestwa i kradzieży, jakie dopełniają we Włoszech osoby nie należące do kommandy jego. Nawet wiadome rozkazy Direktorów, względem aresztowania lub zwrócenia tych Agentów do Francji, skutku nie biorą.

Bank nad którego ustanowieniem rząd pracuje, zatrudniać się będzie wybieraniem podatków. Na fundusz onego pierwiastkowy daie Direktoryat millionow 15. bankierowie 30. w Departamencie Aveyron żyje Balart więcej niż sto-letni człowiek, najstarszy wiekiem podobno w całej Francji; zdrów zupełnie, chociaż ślepy; pamięć ma najszczęśliwszą; w gospodarstwie domowym ile możności pomaga dzieciom swoim.

Zawsze wesoły, nieustannie śpiewa, był świadkiem wielkich odmian za regencyi Xiążęcia d'Orleans; gdy Szkot Law chciał wprowadzić wiadome do skarbu systema, patrzył na ruinę wielu familii. Przeto na początku rewolucyi dzisiejszey, gdy zgromadzenie Narodowe assygnaty hojnie tworzyło, familią i przyjaciół starzec ostrzegał, ażeby raczej chowali gotowe pieniądze.

Angielska flotta pod kommandą Lorda S. Vincent, dla mocnych zbyt wiatrow oddalwszy się od Cadix, w dni potym kilka na dawne stanowisko powróciła i port zamknęła. Z krótkiej przewłoki korzystając Admirał Massaredo, wysłał kilka statków do Amerykańskich osad. Poseł nasz u Dworu Króla Jmci Dwóch Sicilii Lacombe otrzymał pozwolenie wyjechać z Neapolu; zatym Kommandor Ruffo bez przeszkody z Rzymu do Ojczyzny pośpieszył.

10. lub 12. tysięcy Piemontskiego żołnierza przyłączono już do armii naszej we Włoszech. Officyerowie wszyscy są teraz Francuzi rodem. Generał Grouchi ostrzeżony, że niektóre osoby nakazują rekwizycje według upodobania, surowie tego im zabronił; urzędnikom zaś krajowym zalecił, ażeby odtąd podobnych rozkazów nie słuchali. Rząd tymczasowy w Turynie na 5. Kommissyi podzielono.

Z Hawre donoszą, że diwizya flotty Angielskiej nieustannie krąży przed portem, wchodzące lub wychodzące statki

Dla niedościa zupełnego Zagranicznych Gazet we Srzodę przesztą; Kuryer Litewski niemogł bydz wydany; nadgradzając takowe spóźnienie drugi numer tegoż Kuryera, jutro we Czwartek z druku wyjdzie.

zabierając. Hrabia Cabarrus przybył do naszej stolicy. Powiadają że Direktoryat nie miłym okiem pogląda na niego; iakoż miał zalecić córce jego, małżonce znaiomego Tallien, ażeby ostrzegła Oyca o konieczney potrzebie prędkiego ztąd wyjazdu za granicę. W krótcie spodziewany iest Xiążę del Parque Poseł Hiszpański do Drezna.

Codziennie wzrasta troskliwość Direktoryatu względem projektow spokojności powszechney grożących, jakie układają Jakobini. To pewna, że staraia się do siebie przeciagnąć Wodzow i żołnierzy, a tym sposobem odzyskać co stracili, i rzadzić narodem po dawnemu. We Włoszech naywięcej pracują. Fouché w brew instrykcjom uczyniwszy w Mediolanie, powrócił; i iawnie grozi Direktorom gniewem i zemstą wojska tam stojącego.

Pracuje z swojej strony Direktoryat chcąc zniszczyć zamiary Anarchistow, mianowicie zaś tego trzyma się sposobu, ażeby urzędnicy przezeń wyznaczni podczas następujących elekcyi za Reprezentantow obranemi byli. Wielu osobom rządowym nie przypadła do smaku proklamacya Generala Championnet, który zdobyczw w Rzymie znalezione nazwał własnością armii; i onę imieniem wszystko RPtey ofiarował.

Kommissya Skarbowa po kilkotygodniowej pracy rapport złożyła. Pokazuje się, że tegoroczne deficit wynosi 50 millionow. Tegoż czasu Direktoryat przełożył Prawodawcom potrzebę odmiany dawniejszych przepisow, iak okręta nasze postępować mają z neutralnemi; co iesli nie nastąpi, handel Francuzki z Ameryką, Szwecyją, Danią; i miastami Anzeatyckiemu upaść musi.

Postanowiono od dziś dnia skazanych na deportacyą obywatelow nie do Cayenne, lecz na wyspę Oleron wysyłać. Ci którzy do Ameryki zawieziono, oprócz zbitych pomarli prawie wszyscy. Ten los potkał niedawno O. Brottier; i Vilheurnois. W pismach naszych czytamy list Generala Buonaparte do Direktoryatu z Cairu 17 Pazdziernika; nic w nim nie nowego. Opisuie bitwy stoczone w wyższym Egipcie z Murad Bejem przez Generala Desaix. Mamelukowie dzielnie walczyli pod Sediman, odważnieysi padszy umyślnie na ziemię, od bagnetow nastawionych bezpiecznie; nogi żołnierzom podcinali.

Drugi list przez jednego z uczonych pisany wyraża, iż Francuzi w Egipcie żadnego bezpieczeństwa nie mają oddalwszy się od obózow. Arabowie i rodowici Egipcyanie, statecznie przychodniow nienawidzą; wielu tym sposobem zginęło tajemnie. Żywności dostatek wielki. Wina nie ma. Z Genui donoszą, że Ludwik brat Generala en chef z Alexandryi zawinął do Corsyki.